

Edukacja w Unii Europejskiej

Edukacja jest niezbędna dla rozwoju współczesnego społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy. Unia Europejska wspiera kraje członkowskie w kształtowaniu polityki edukacyjnej, służącej rozwojowi młodzieży, poprzez określanie wspólnych celów oraz upowszechnianie dobrych wzorców. W ramy edukacji poza kształceniem w szkołach i uczelniach włączone są także szkolenia, tj. działania na rzecz doskonalenia kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z unijną strategią na rzecz młodzieży, propagowane są równe szanse w zakresie edukacji i zatrudnienia, a młodzi ludzie są zachęceni do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Osiągnięcie tego jest możliwe poprzez realizację wielu programów wspierających działania młodzieży.

Rola UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia

Celem polityki UE w dziedzinie kształcenia i szkolenia jest wspieranie działań podejmowanych na szczeblu krajowym. Zgodnie z art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej edukacja pozostaje w wyłącznych kompetencjach państw członkowskich, tzn., że każde państwo UE samo odpowiada za swoje systemy kształcenia i szkolenia. Traktat przyznaje UE jedynie miękkie kompetencje w tych obszarach, głównie skupiające się na koordynacji, uzupełnianiu i wspomaganiu działań państw członkowskich. Współpraca w tych obszarach odbywa się głównie za pomocą tzw. Otwartej Metody Koordynacji. UE pomaga poszczególnym krajom w radzeniu sobie ze wspólnymi wyzwaniami, takimi jak: starzenie się społeczeństwa, deficyt umiejętności na rynku pracy, rozwój technologiczny czy globalna konkurencja. Parlament Europejski i Rada UE przyjmują środki zachęcające, które mają służyć sprostaniu tym problemom i realizacji głównego celu, jakim jest rozwój edukacji o wysokiej jakości.

Działania UE dotyczą: rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji, sprzyjania mobilności studentów i nauczycieli oraz określania i wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w zakresie kształcenia i szkolenia.

Działania UE w zakresie edukacji

rozwój wymiaru europejskiego w edukacji

- nauczanie i upowszechnianie języków państw członkowskich

sprzyjanie mobilności studentów i nauczycieli

- zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów

wdrażanie strategicznych ram europejskiej współpracy w zakresie kształcenia i szkolenia

- przygotowanie celów do osiągnięcia

Ramy współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia zostały określone w programie „[Kształcenie i szkolenia 2020](#)” (ET 2020). Stanowi on forum umożliwiające dzielenie się dobrymi praktykami. W ramach programu udzielane są rady i wsparcie w realizacji reform politycznych. W ramach ET 2020 określono cele strategiczne, których realizacja pozwoli pokonać wyzwania stojące przed systemami edukacyjnymi w UE do 2020 roku.

Cele strategiczne europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia do 2020 roku

Realizacja koncepcji uczenia się przez całe życie i mobilności

Poprawa jakości i skuteczności kształcenia i szkolenia

Promowanie równości spójności społecznej i aktywności obywatelskiej

Stymulowanie kreatywności i innowacyjności na wszystkich poziomach kształcenia

Powyzsze cele strategiczne w zakresie wspolpracy w dziedzinie edukacji odnosza sie do celow unijnych, wyznaczajacych sredni europejski wynik do osiagniecia do 2020 roku. Sa one nastepujace:

- co najmniej 90 proc. dzieci w wieku od 4 lat do wieku rozpoczecia obowiazkowej edukacji szkolnej powinno uczestniczyc we wczesnej edukacji,
- odsetek pientnastolatkow posiadajacych niedostateczne umiejetnosci w dziedzinie czytania, matematyki i nauk przyrodniczych powinien byc nizszy niz 15 proc.
- odsetek mlodych osob w wieku 18-24 lat wczesnie konczacych edukacje powinien byc nizszy niz 10 proc.
- co najmniej 40 proc. osob w wieku 30-34 lat powinno miec ukończoną jakas forme ksztalcenia wyzszego,
- co najmniej 15 proc. doroslych powinno uczestniczyc w uczeniu sie przez cale zycie,
- co najmniej 20 proc. osob konczacych studia wyzsze i 6 proc. osob w wieku 18-34 lat, majacych wyksztalcenie zawodowe, powinno miec za soba pobyt edukacyjny lub szkoleniowy za granica,
- odsetek absolwentow (osob w wieku 20-34 lat, ktore ukończyły z powodzeniem nauke w szkole ponadgimnazjalnej lub wyzszej), ktorzy znajduja zatrudnienie w ciagu 1-3 lat od zakonczenia nauki, powinien wynosic co najmniej 82 proc.

Postepy w zakresie realizacji unijnych celow sa oceniane corocznie w [monitorze ksztalcenia i szkolenia](#). Jest to coroczna publikacja poswiecona rozwojowi systemow ksztalcenia i szkolenia w UE. Przyczynia sie on do realizacji celow strategicznych ram europejskiej wspolpracy w dziedzinie ksztalcenia i szkolenia, ogolnej strategii Komisji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia i europejskiego semestru koordynacji polityki gospodarczej. Informacje o wspolpracy UE w dziedzinie edukacji sa takze dostepne w biuletynie [ET 2020 Newsletter](#) (tylko w jezyku angielskim).

Otwarta Metoda Koordynacji

Istotna role w realizacji celow dotyczacych edukacji odgrywa Otwarta Metoda Koordynacji. Jest to miedzyrzadowa metoda zarzadzania w UE opierajaca sie na dobrowolnej wspolpracy panstw czlonkowskich. Otwarta koordynacja odbywa sie na poziomie ponadkrajowym z ograniczonym udzialem instytucji Unii Europejskiej. Komisja Europejska pelni najczesciej role koordynatora dzialan panstw uczestniczacych w danej kooperacji.

Otwarta koordynacja polega m.in. na okreslaniu wytycznych dla calej UE, przyjeciu wspolnych celow, okresleniu poziomow odniesienia, ktore nastepnie sluzą do porownywania wlasnych osiagniec z przykladami najlepszych rozwiazan wypracowanych przez inne panstwa czlonkowskie oraz uzgodnieniu sposobow i terminow regularnego monitoringu

osiągniętych rezultatów, Cały ten proces służy wymianie doświadczeń i wzajemnemu uczeniu się krajów członkowskich.

Inicjatywy

Komisja Europejska realizuje wiele inicjatyw wspierających kształcenie, szkolenie i wielojęzyczność w UE. Poniżej zostały przedstawione przykładowe z nich.

Bezpłatne narzędzie do samodzielnej oceny dla wszystkich rodzajów instytucji szkolnictwa wyższego

http://ec.europa.eu/education/resources/heinnovate_pl

Portal Studia w Europie informuje o możliwościach studiowania w ponad 30 krajach Europy.

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe_pl

Platforma U-Multirank umożliwia porównywanie wyników uzyskiwanych przez instytucje szkolnictwa wyższego.

http://ec.europa.eu/education/initiatives/u-multirank_pl

Europejski Dzień Języków - coroczne święto różnorodności językowej Europy

http://ec.europa.eu/education/initiatives/languages-day_pl

Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych- wyróżniane są nim inicjatywy w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych.

Twining to platforma internetowa, która pracownikom szkół umożliwia komunikowanie się, współpracę, opracowywanie projektów i wymianę doświadczeń.

<https://www.etwinning.net/en/pub/index.htm>

School Education Gateway to platforma internetowa dla nauczycieli, szkół, ekspertów i innych osób pracujących w sektorze edukacji.

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/index.htm>

EPALE - Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie dostępna jest dla nauczycieli, szkoleniowców, badaczy, pracowników akademickich, decydentów politycznych i osób zawodowo związanych z kształceniem dorosłych.

<https://ec.europa.eu/epale/>

Europass to zbiór pięciu dokumentów, które umożliwiają przedstawienie umiejętności i kwalifikacji w sposób jasny i zrozumiały w całej Europie.

<http://europass.cedefop.europa.eu/>

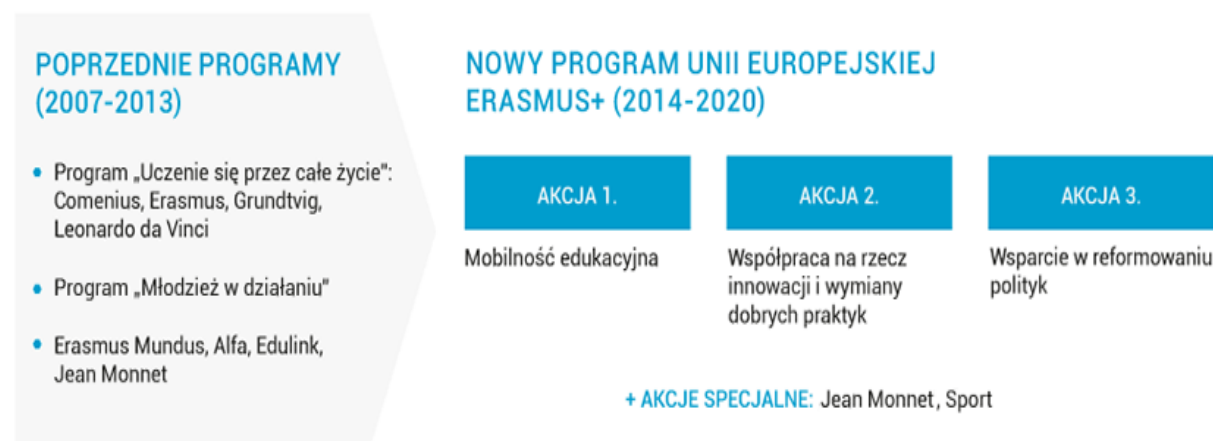

Europejski Instytut Innowacji i Technologii - wspiera innowacje poprzez promowanie nowych pomysłów i talentów w dziedzinie przedsiębiorczości.

Program Erasmus+

Jednym z najbardziej znanych programów UE wspierających edukację, szkolenia inicjatywy młodzieżowe oraz sportowe jest Erasmus+. Powstał w wyniku połączenia europejskich inicjatyw realizowanych przez Komisję Europejską w latach 2007-2013: programu „Uczenie się przez całe życie”, programu „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, oraz programów współpracy z krajami uprzemysłowionymi w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

Źródło: <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/>

Celem nowego programu [Erasmus+](#) jest walka z bezrobociem wśród młodzieży poprzez umożliwienie młodym zdobycia wiedzy i umiejętności, które zwiększą ich szanse na rynku pracy.

Struktura programu Erasmus+ obejmuje trzy główne typy działań oraz dwa zarządzane centralnie:

- Akcja 1. Mobilność edukacyjna
- Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk
- Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk
- Erasmus+Sport
- Jean Monnet.

Możliwości działania w ramach poszczególnych akcji programu Erasmus+

Akcja 1. Mobilność edukacyjna

- organizacja wydarzeń na dużą skalę w ramach Wolontariatu Europejskiego,
- odbycie wspólnych studiów magisterskich,
- korzystanie w trakcie nauki w innym kraju z nisko oprocentowanych pożyczek
- rozwój kompetencji zawodowych i językowych
- pogłębienie wiedzy na temat strategii w dziedzinie kształcenia, szkolenia oraz młodzieży.

Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

- utworzenie partnerstwa strategicznego w dziedzinie edukacji, szkoleń i młodzieży;
- zawarcie sojuszu na rzecz wiedzy oraz umiejętności sektorowych

Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk

- organizacja spotkań z osobami decyzyjnymi w sprawach młodzieży,
- gromadzenie wiedzy na temat edukacji, szkoleń oraz młodych ludzi,
- realizacja tzw. przyszłych inicjatyw, czyli perspektywicznych projektów współpracy,
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi.

Erasmus+Sport

- współpraca partnerska
- organizacja niekomercyjnych europejskich imprez sportowych

Jean Monnet

- badania i nauczanie,
- prowadzenie debaty orientacyjnej ze światem akademickim

•
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/struktura-programu/>

BIULETYN 10/2017

Punkt Informacji Europejskiej
EUROPE DIRECT - POZNAŃ

Źródła:

http://ec.europa.eu/education/initiatives_pl

http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_pl

<https://ec.europa.eu/info/strategy>

<http://ec.europa.eu/education/>

<http://erasmusplus.org.pl/>

<http://ec.europa.eu/assets/eac/et2020/201611-newsletter-et2020.html>

http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_pl?pk_campaign=HP-Site-Monitor&pk_kwd=readthereport#country

<http://www.frse.org.pl/>

<https://men.gov.pl/wspolpraca-miedzynarodowa/unia-europejska/edukacja-w-ue.html>

[Konkluzje Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia,](#) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=LEGISSUM:ef0016>

Kształcenie, szkolenie, młodzież i sport, Komisja Europejska

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europe-direct.poznan.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

